

**ПРОГРАМ НЕФОРМАЛНОГ ОБРАЗОВАЊА ОДРАСЛИХ
ЗА**

**СТРУЧНО ОСПОСОБЉАВАЊЕ ЗА БЕЗБЕДАН И ЗДРАВ РАД НА
ВИСИНИ**

Београд, 07.07.2018.

1. ОПШТИ ПОДАЦИ О ПРОГРАМУ

1.1. НАЗИВ ПРОГРАМА

Стручно оспособљавање за безбедан и здрав рад на висини

Програм се примењује за обучавање и оспособљавање извршилаца послова на висини за основни ниво заштите од пада и основни ниво спашавања са висина у вертикалном радном окружењу (рад на крововима, стубовима и на ужету).

Програм се примењује за обучавање и оспособљавање инжењера, техничара и монтера у области телекомуникација. Програм може да се примењује и за обучавање и оспособљавање трећих лица у областима у којима се изводе радови на висини.

1.2. КАТЕГОРИЈА ПРОГРАМА НЕФОРМАЛНОГ ОБРАЗОВАЊА ОДРАСЛИХ

(према **члану 3** Правилника о ЈПОА)

Програми развоја и очувања безбедних и здравих услова рада приликом извођења радова на висини.

1.3. ТРАЈАЊЕ ПРОГРАМА (У САТИМА)

5 дана / 40 наставних часова (8 часова теоријске наставе + 32 часа практичне обуке)

1.4. БРОЈ ПОЛАЗНИКА У ГРУПИ

Максимално 8.

2. СВРХА ПРОГРАМА

Оспособљавањем за безбедан и здрав рад на висини, извршилац радова на висини стиче теоријска и практична знања из области безбедности и здравља на раду приликом извођења радова на висини, упознаје се са условима рада, опасностима, штетностима и ризицима приликом извођења радова на висини, као и средствима и опремом личне заштите на раду који доприносе већем степену безбедности.

3. ЦИЉ ПРОГРАМА

Развој основног система безбедности и здравља при раду на висини и обучавање и оспособљавање извршилаца радова на висини за основни ниво заштите од пада и основни ниво спасавања са висина у вертикалном радном окружењу.

4. ОПШТИ ИСХОДИ УЧЕЊА

1. Овладавање технолошким процесом рада и опремом за рад на висини, опасностима, штетностима и мерама безбедности и здравља на раду приликом извођења радова на висини.
2. Овладавање теоретским знањима из материје безбедности и здравља на раду у вези са извођењем радова на висини и практичним делом обуке, (начином употребе и коришћењем средстава и опреме личне заштите за рад на висини и пружању прве помоћи при повређивању).
3. При оспособљавању из области безбедности и здравља на раду за рад на висини, запослени упознаје:
  - организацију и функционисање безбедности и здравља на раду у KONSING GROUP DOO BEOGRAD;
  - организацију рада KONSING GROUP DOO BEOGRAD и организационих делова;
  - технолошки процес и опасности које угрожавању безбедност при извођењу радова на висини;

- поступак и начин обављања радних операција које обезбеђују заштиту запослених при обављању радова на висини, односно заштиту запослених у радној средини;
- права и обавезе у вези са применом прописаних мера и последицама које могу настати, због непридржавања прописаних мера безбедности и здравља на раду.

При оспособљавању из области безбедности и здравља на раду за рад на висини, запослени усваја и овладава употребом одговарајућих средстава и опреме личне заштите за рад на висини, правилним и наменским коришћењем и одржавањем истих.

5. ПОСЕБНИ ИСХОДИ УЧЕЊА

Р.Б.	МОДУЛИ	ЗНАЊА	ВЕШТИНЕ	СТАВОВИ
1.	Основни појмови о раду на висини	<p><u>Рад на висини могу обављати радници:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - који су оспособљени за рад на висини; - који су стручно оспособљени за употребу личних заштитних средстава за заштиту од пада; - гадници за које је на претходном (периодичном) лекарском прегледу утврђено да су способни за рад на висини. <p><u>Рад на висини се забрањује:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - ако се не користи опрема за рад на висини (колективна и лична заштитна средства за заштиту од пада); - ако се не поштују одговарајуће процедуре за рад на висини; - ако радник није оспособљен за рад на висини; - ако радник није обавио одговарајући лекарски преглед; - ако радник није способан за рад на висини на основу Извештаја о извршеном лекарском прегледу запосленог - ако није обезбеђена одговарајућа 	<ul style="list-style-type: none"> - Познаје опасности и ризике у вези са радом на висини - Бира одговарајућу опрему за рад на висини 	<ul style="list-style-type: none"> - Обавезно претходно упознавање са опасностима и ризицима пре почетка било ког посла

		<p>документација. <u>Опрема за рад на висини:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - Појас Petzl Avaо дводелни - Hero Pro Beal појас - Карабинер rock exotica (црвени) - Карабинер Petzl amd lock - Карабинер Faders - Карабинер rock exotica (челични) - ABSORBICA twin clip loop - Слем заштитни - Грилон комплет - Синтетицка гуртна 1м - Торба за опрему PVC 60L 		
2.	Закони и прописи у вези са заштитом од пада	<ul style="list-style-type: none"> - Познаје националне прописе - Познаје законску регулативу у вези са опремом за заштиту од пада 	<ul style="list-style-type: none"> - Познаје законске прописе који регулишу област безбедности и заштите здравља - Користи Елаборат о уређењу градилишта који је обавезан део техничке документације приликом изградње објекта - Уочава најзначајније опасности и штетности које се могу јавити при извођењу радова на висини - Овладава захтевима и обавезама у вези са законском регулативом у земљи и иностранству - Познаје властите обавезе и одговорности 	<ul style="list-style-type: none"> - Обавезно претходно упознавање са садржајем Елабората о уређењу градилишта ради утврђивања опасности и ризика на конкретном градилишту - Обавезно поштовање захтева, прописаних превентивних мера за безбедан и здрав рад, обавеза и одговорности при сваком обављању посла, без рутинског приступа - Спречавање сваког неодговорног понашања било ког члана тима у вези са претходним захтевима и обавезама
3.	Опрема за рад на висини	<ul style="list-style-type: none"> - Наводи поједине делове опреме и њихову улогу - Појас Petzl Avaо дводелни - Hero Pro Beal појас - Карабинер rock exotica (црвени) - Карабинер Petzl amd lock - Карабинер Faders - Карабинер rock exotica (челични) - ABSORBICA twin clip loop 	<ul style="list-style-type: none"> - Бира делове опреме за спровођење конкретних посла - Користи делове опреме и опрему и целини 	<ul style="list-style-type: none"> - Никада не користи опрему за чије коришћење није спроведена одговарајућа обука - Обавезан преглед опреме за рад на висини пре и након сваке употребе

		<ul style="list-style-type: none"> - Слем заштитни - Грилон комплет - Синтетицка гуртна 1м - Торба за опрему PVC 60L 		
4.	Методe извођења радова на висини	<ul style="list-style-type: none"> - Познаје начин коришћење опреме за рад на висини: - Пасивна опрема за рад на висини - Активна опрема за рад на висини 	<ul style="list-style-type: none"> - Користи опрему - Бира одговарајућу једноставну опрему за рад на висини која пружа оптималну равнотежу између заштите и функционалности - Користи опрему у циљу постизања оптималног нивоа заштите 	<ul style="list-style-type: none"> - Никакве импровизације у вези са опремом за рад на висини нису дозвољене - Никада не користити некомплетну опрему за рад на висини - Никада не користити неодговарајуће делове опреме као замену за недостајуће делове - Обавезно избегавање опреме и места рада који нису обухваћени проценом ризика
5.	Спашавање колеге	<ul style="list-style-type: none"> - Наводи и описује ситуације спашавања - Наводи могућности за употребу опреме за спашавање 	<ul style="list-style-type: none"> - Процењује ризик за све радне висине ради утврђивања свих могућих сценарија спашавања - Спроводи (демонстрира) рутинско спашавање стечено кроз редовне вежбе спашавања - Обавља (демонстрира) једноставна спашавања и пружање прве помоћи 	<ul style="list-style-type: none"> - Самостално извођење радова на висини није дозвољено - Дobar план спашавања (план активности, избор опреме и расподела улога) спречава катастрофу - Самостална (лична) безбедност је највиши приоритет током спашавања - Обавезно избегавање опреме и места рада који нису обухваћени проценом ризика - Извршавање спашавање спроводити без страха, стреса, панике, нервозе и нестрпљења
6.	Ризик од пада	<ul style="list-style-type: none"> - Наводи разлоге за коришћење неодговарајуће опреме, неправилно коришћење опреме и евентуалне компликације - Описује дефиниције везане за теорију пада - Описује трауме 	<ul style="list-style-type: none"> - Познаје услове за настанак несрећних околности и могућности за њихово избегавање - Познаје основе теорије пада и енергије пада - Познаје последице изненадног заустављања - Демонстрира положај тела у разним ситуацијама 	<ul style="list-style-type: none"> - Спашавање особе која виси у опасачу са трегерима мора бити спроведено у року од 15 минута. - На местима где није извесно да се може извести спашавање рад није дозвољен. - Могућност слободног пада мора да буде максимално ограничена. - Системи за

		код viseћег положаја - Наводи процедуре за пружање прве помоћи		спречавање пада морају да имају приоритет.
7.	Контрола и одржавање заштитне опреме	- Наводи основне принципе и поступке за одржавање и складиштење опреме - Познаје процедуру контроле личне заштитне опреме - Наводи поступак периодичног прегледа личне заштитне опреме	- Проверава поузданост система одржавања, складиштења и контроле опреме. - Примењује контролисање опреме у прописаним интервалима. - Примењује принцип следљивости код опреме. - Препознаје потребу за спровођењем периодичног прегледа опреме између два узастопна интервала.	- Обавезно вођење дневника опреме за личну заштиту (власник – корисник опреме). - Обавезно сушење влажне опреме (на сувом месту, на температури околине или нижим температурама загревања просторија). - „При контролисању опреме користи очи, прсте и здрав разум!“ - Спречити контакт меких материјала (ужад, гуртне и сл.) са хемикалијама. - Приодичне прегледе опреме спроводити у прописаним интервалима или по потреби (код оштећења). - Одбачена опрема не сме да се користи за извођење радова на висини
8.	Филозофија безбедности при извођењу радова на висини	- Описује поступак анализе безбедности посла - Наводи заштитне мере - Наводи предуслове за добре заштитне мере	- Спроводи анализу квалитета заштитних мера које могу да се користе - Користи искуства из ранијих инцидената развија поверење у примењене заштитне мере. - Спроводи процену промена у окружењу и њихов утицај на планиране заштитне мере. - Обезбеђује предуслове за добру примену заштитних мера.	- Заштитна мера спречава сазревање опасности. - Проблем са једном заштитном мером не оставља места за грешку. - Постављене групе препрека не смеју да стварају лажни осећај безбедности. - „Увек вршите проверу примењених заштитних мера заједно са колегом!“

6. УСЛОВИ ЗА УПИС ПОЛАЗНИКА

1. Специфични психофизички захтеви за похађање програма (посебни санитарни и здравствени услови, посебне способности и особине личности и сл.):

- Способност за рад на висини утврђена претходним и периодичним лекарским прегледима

2. Посебна знања и вештине која полазник мора поседовати да би похађао обуку или неопходни ниво и врсту образовања:

- ВСС / VII-1 степен техничке струке (ЕТФ, МФ, ГФ, ...)
- ВШС – VI/V степен техничке струке
- ССС / IV степен техничке струке

7. НАЧИН ОРГАНИЗАЦИЈЕ, ОБЛИЦИ И МЕТОДЕ ОСТВАРИВАЊА ПРОГРАМА

1. Модул 1 – **Основни појмови о раду на висини** – Основни појмови о раду на висини; Ко може да ради на висини; Када се забрањује рад на висини; Опрема за рад на висини (спречавање/заустављање пада; Компоненте система за заустављање пада; Стандарди за опрему за заустављање пада)
2. Модул 2 – **Закони и прописи у вези са заштитом од пада** – Национални и европски прописи (закони и правилници, директиве); стандарди; Елаборат о уређењу градилишта; Акт о процени ризика на радном месту и у радној околини; Упутства за рад и коришћење личне заштитне опреме; Означавање опреме и следљивост
3. Модул 3 – **Опрема** – Општи захтеви у погледу опреме; Опасачи са трегерима за цело тело (пасивна заштита); Појас за позиционирање при раду (активна заштита); Сигурносно уже за позиционирање при раду (активна заштита); Уређај за анкерисање; Конектори; Сигурносна ужад за заустављање пада (пасивна заштита); Блок уређај за заустављање пада (пасивна заштита); Привремено хоризонтално уже за спашавање (пасивна заштита); Систем вертикалног приступа (пасивна заштита); Мобилни уређај за заустављање пада за уже (пасивна заштита); Систем котурача за спашавање (спашавање); Уређај за аутоматско спуштање (спашавање)
4. Модул 4 – **Методе** – Пасивна опрема (Једноструко сигурносно уже за заустављање пада; Употреба једноструког сигурносног ужета за заустављање пада; Двоструко сигурносно уже за заустављање пада; Уређаји за заустављање пада са самоувлачењем; Привремена хоризонтална ужад за спашавање); Активна опрема (Сигурносно уже за позиционирање при раду); Обезбеђивање алата за рад на висинама; Избор метода
5. Модул 5 – **Спашавање колеге** – Ситуација спашавања, припрема и активности; Методе (Ниво заштите, Места анкерисања, полужје и припреме, Припреме, Подизање повређеног, Спуштање повређеног); Спашавање са хоризонталног ужета за спашавање
6. Модул 6 – **Ризик од пада** – Општи део (Теорија пада, Траума од висећег положаја, Силе код падова); Теорија пада (Дужина пада и енергија, Изненадно заустављање, Сила кочења, Фактор пада); Траума због висећег положаја (Спречавање трауме због висећег положаја, Прва помоћ)
7. Модул 7 – **Контрола и одржавање** – Одржавање и складиштење (Одржавање, Чишћење, Складиштење и транспорт); Контрола личне заштитне опреме (Систем контроле, Опште тачке за контролу, Меки материјал и хардвер); Периодични прегледи личне заштитне опреме (Одговорност, Подаци о деловима опреме и извештај о прегледу, Одбацивање, Извештај о прегледу личне заштитне опреме)
8. Модул 8 – **Филозофија безбедности** – Опште; Заштитне мере (Опасности које прете од заштитних мера, Заштитне мере и њихов број, Аутентичност примењених мера, Промене у окружењу, Независност); Предуслови за добре заштитне мере

ОБУКА СЕ МЕТОДОЛОШКИ ЗАСНИВА НА ПРЕДАВАЊУ, ПОКАЗИВАЊУ, УВЕЖБАВАЊУ И УТВРЂИВАЊУ СТЕЧЕНИХ ЗНАЊА КРОЗ ТЕОРИЈСКУ И ПРАКТИЧНУ ПРОВЕРУ (ТЕСТ).

8. ПЛАН И ПРОГРАМ ПРОГРАМ НЕФОРМАЛНОГ ОБРАЗОВАЊА ОДРАСЛИХ

1. План образовања одраслих

рб	Модул	Број сати		
		Т	ПН	УКУПНО
1.	Основни појмови о раду на висини	0,5	-	0,5
2.	Закони и прописи у вези са заштитом од пада	0,5	-	0,5
3.	Опрема	1	8	9
4.	Методе	2	8	10
5.	Спашавање колеге	2	8	10
6.	Ризик од пада	1	4	5
7.	Контрола и одржавање	0,5	2	2,5
8.	Филозофија безбедности	0,5	2	2,5
УКУПНО		8	32	40

ПН – практична настава Т – теоријска настава

2. Програм образовања одраслих

8.2.1. МОДУЛ 1: Основни појмови о раду на висини

ИСХОДИ МОДУЛА По завршетку модула полазник ће бити у стању да:	САДРЖАЈИ МОДУЛА	Број сати		
		Т	ПН	Укупно
<ul style="list-style-type: none"> идентификује могућност пада са висине, размишља о начинима за спречавање пада, разуме потребу за применом процедуре за случај пада укључујући и спашавање 	<p><i>Тема:</i></p> <p>Основни појмови о раду на висини</p>	0,5	-	0,5
<p>Услови у погледу простора, опреме и средстава неопходних за остваривање програма:</p> <p>Учионица (учионица контејнерског типа на локацији за практичну обуку), пројектор за видео презентацију (или монитор), табла</p>				
<p>Кадрови потребни за остваривање:</p> <p>теоријске наставе: Лице одговорно за БЗР, запослени инжењери оспособљени за извођење радова на висини са искуством</p> <p>практичне наставе: Нема</p>				
<p>Материјали за учење и подучавање: Видео презентација</p> <p>Приручник/водич за испит: Приручник за безбедан и здрав рад на висини</p> <p>Напомена: Приручник је намењен за обуку запослених који обављају радове на висини.</p>				

ПН – практична настава Т – теоријска настава

8.2.2. МОДУЛ 2: Закони и прописи у вези са заштитом од пада

ИСХОДИ МОДУЛА По завршетку модула полазник ће бити у стању да:	САДРЖАЈИ МОДУЛА	Број сати		
		Т	ПН	Укупно
Познаје прописе и мера које је неопходно спровести приликом извођења радова на висини, како би се ниво ризика од нарушавања здравља радника, повреда, или акцидентата са смртним исходом, у највећој могућој мери смањило.	<i>Тема:</i> Прописи и документација у вези са радом на висини – Закони, стандарди, процедуре, елаборати о уређењу градилишта, Акт о процени ризика на радном есту и у радној околини	0.5	-	0,5
Услови у погледу простора, опреме и средстава неопходних за остваривање програма:				
Учионица (учионица контејнерског типа на локацији за практичну обуку), пројектор за видео презентацију (или монитор), табла				
Кадрови потребни за остваривање:				
теоријске наставе: Лице одговорно за БЗР практичне наставе: Нема				
Материјали за учење и подучавање: Видео презентација				
Приручник/водич за испит: Приручник за безбедан и здрав рад на висини				

ПН – практична настава Т – теоријска настава

8.2.3. МОДУЛ 3: Опрема

ИСХОДИ МОДУЛА По завршетку модула полазник ће бити у стању да:	САДРЖАЈИ МОДУЛА	Број сати		
		Т	ПН	Укупно
<ul style="list-style-type: none"> Познаје основне компоненте опреме за заштиту од пада Познаје основна правила руковања и коришћења опреме за заштиту од пада (правилан избор, провера и постављање опреме, подешавање опреме према себи) Схвати да ни један комад опреме за заштиту од пада не сме да користи пре него што прође осговарајућу обуку Посматра колегу са којим ради и укаже му на евентуалне пропусте при коришћењу опреме за заштиту од пада 	<i>Тема:</i> Општи захтеви у погледу опреме – врсте и примена опреме за заштиту од пада Упознавање делова опреме за заштиту од пада и начин коришћења	1	- 8	9
Услови у погледу простора, опреме и средстава неопходних за остваривање програма:				
Учионица (учионица контејнерског типа на локацији за практичну обуку), полигон за обуку за рад на висини (решеткасти антенски стуб на Алтини са платформом за практичну обуку)				

Кадрови потребни за остваривање:	
теоријске наставе:	Инжењер/Техничар/Монтер са искуством, оспособљен за рад на висини
практичне наставе:	Инструктор – Техничар/Монтер са искуством, оспособљен за рад на висини
Материјали за учење и подучавање: Видео презентација и опрема за заштиту од пада:	
Опасач са трегерима за цело тело (пасивна заштита); Појас за позиционирање при раду (активна заштита); Сигурносна ужа за позиционирање при раду (активна заштита); Уређај за анкерисање; Конектори; Сигурносна ужад за заустављање пада (пасивна заштита); Блок уређај за заустављање пада (пасивна заштита); Привремено хоризонтално уже за спашавање (пасивна заштита); Систем вертикалног приступа (пасивна заштита); Мобилни уређај за заустављање пада за уште (пасивна заштита); Систем котурача за спашавање (спашавање); Уређај за аутоматско спуштање (спашавање)	
Приручник/водич за испит:	Приручник за безбедан и здрав рад на висини

ПН – практична настава   Т – теоријска настава

8.2.4. МОДУЛ 4: Методе

ИСХОДИ МОДУЛА По завршетку модула полазник ће бити у стању да:	САДРЖАЈИ МОДУЛА	Број сати		
		Т	ПН	Укупно
<ul style="list-style-type: none"> • Правилно користи опрему за заштиту од пада • Да изврши правилан избор опреме за заштиту од пада, односно да одабере једноставну опрему која пружа оптималан ниво заштите – оптималну равнотежу између заштите и функционалности • Да примени одговарајућу опрему на безбедан и ефикасан начин 	<p><i>Тема:</i> Избор и коришћење активне и пасивне опреме за заштиту од пада:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Употреба једноструког сигурносног ужета за заустављање пада ради пасивне безбедности • Употреба једноструког сигурносног ужета за заустављање пада ради пасивне заштите приликом кретања околу • Употреба сигурносног ужета за заустављање пада са самоувлачећим ужетом ради пасивне безбедности • Употреба подесивог сигурносног ужета ради активне безбедности и одмерености • Употреба привременог хоризонталног ужета за спашавање ради пасивне заштите 	2	1 1 2 2 2	10

Услови у погледу простора, опреме и средстава неопходних за остваривање програма:

Учионица (учионица контејнерског типа на локацији за практичну обуку), полигон за обуку за рад на висини (решетки антиенски стуб на Алтини са платформом за практичну обуку)

Кадрови потребни за остваривање:	
теоријске наставе:	Инжењер/Техничар/Монтер са искуством, оспособљен за рад на висини
практичне наставе:	Инструктор – Техничар/Монтер са искуством, оспособљен за рад на висини

Материјали за учење и подучавање:	Видео презентација и опрема за активну и пасивну заштиту од пада
Пасивна опрема:	Уређај за заустављање пада са самоувлачећим ужетом; Једноструко сигурносно уже за заустављање пада; Двоструко сигурносно уже за заустављање пада; Привремено хоризонтално уже за спашавање
Активна опрема:	Подесиво сигурносно уже за позиционирање при раду; Хоризонтално сигурносно уже; Обезбеђење алата за рад на висинама
Приручник/водич за испит:	Приручник за безбедан и здрав рад на висини

ПН – практична настава   Т – теоријска настава

8.2.5. МОДУЛ 5: Спашавање колеге

ИСХОДИ МОДУЛА По завршетку модула полазник ће бити у стању да:	САДРЖАЈИ МОДУЛА	Број сати		
		Т	ПН	Укупно
<ul style="list-style-type: none"> Зна да одмах мора да пријави незгоду Планира начин спашавања и изврши избор одговарајуће опреме Води рачуна о сопственој безбедности – први приоритет Обезбеди непрекидну комуникацију током операције спашавања (мобилни телефон, радио веза) Обезбеди место спашавања Слуша и спроводи наређења вође спашавања (када у спашавању учествује више лица) Спроводи активностиспашавања 	<p><i>Тема:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> Ситуација спашавања, планирање и припрема спашавања Употреба катураче за спашавање (ниво заштите, места анкерисања, подизање повређеног, спуштање повређеног) Спашавање са хоризонталног ужета за спашавање 	2	4	10
<p>Услови у погледу простора, опреме и средстава неопходних за остваривање програма:</p> <p>Учионица (учионица контејнерског типа на локацији за практичну обуку), полигон за обуку за рад на висини (решеткасти антенски стуб на Алтини са платформом за практичну обуку)</p>				
<p>Кадрови потребни за остваривање:</p> <p>теоријске наставе: Инжењер/Техничар/Монтер са искуством, оспособљен за рад на висини</p> <p>практичне наставе: Инструктор – Техничар/Монтер са искуством, оспособљен за рад на висини</p>				
<p>Материјали за учење и подучавање:</p> <p>Комплет за спашавање повређеног са катурачом</p> <p>Приручник/водич за испит: Приручник за безбедан и здрав рад на висини</p>				

ПН – практична настава   Т – теоријска настава

8.2.6. МОДУЛ 6: Ризик од пада

ИСХОДИ МОДУЛА По завршетку модула полазник ће бити у стању да:	САДРЖАЈИ МОДУЛА	Број сати		
		Т	ПН	Укупно
<ul style="list-style-type: none"> Познаје узроке незгода и компликације које могу да се појаве као последице употребе неодговарајуће опреме или неправилног коришћења опреме за спашавање Познаје силе које се јављају у току пада и њихове последице Познаје силе кочења и изненадног заустављања Спречи или превазиђе појаву трауме од висећег положаја тела Пружи прву помоћ код трауме због висећег положаја 	<p><i>Тема:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> Теорија пада и силе код падова (дужина пада и енергија, изненадно заустављање, сила кочења) Траума од висећег положаја Прва помоћ 	1	2 2	5
<p>Услови у погледу простора, опреме и средстава неопходних за остваривање програма:</p> <p>Учионица (учионица контејнерског типа на локацији за практичну обуку), полигон за обуку за рад на висини (решетки антиенски стуб на Алтини са платформом за практичну обуку)</p>				
<p>Кадрови потребни за остваривање:</p> <p>теоријске наставе: Инжењер/Техничар/Монтер са искуством, оспособљен за рад на висини</p> <p>практичне наставе: Инструктор – Техничар/Монтер са искуством, оспособљен за рад на висини; Лекар специјалиста медицине рада</p>				
<p>Материјали за учење и подучавање: Опрема за заштиту од пада</p> <p>Приручник/водич за испит: Приручник за безбедан и здрав рад на висини</p>				

ПН – практична настава   Т – теоријска настава

8.2.7. МОДУЛ 7: Контрола и одржавање

ИСХОДИ МОДУЛА По завршетку модула полазник ће бити у стању да:	САДРЖАЈИ МОДУЛА	Број сати		
		Т	ПН	Укупно
<ul style="list-style-type: none"> Самостално спроводи систем одржавања, складиштења и контроле опреме за заштиту од пада Редовно примењује и поштује упутства произвођача у вези са опремом за заштиту од пада Редовно води и одржава записе – Дневник опреме за личну заштиту од пада Користи ичи, прсте и здрав разум приликом редовног (свакодневног) прегледа сопствене опреме за заштиту од пада Доноси одлуку о повлачењу делова опреме за заштиту од пада из употребе 	<p><i>Тема:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> Одржавање, чишћење, складиштење и транспорт опреме за заштиту од пада Контрола опреме за заштиту од пада (обим и динамика, контролне тачке, меки и тврди делови опреме, карактеристични примери оштећења) Периодични прегледи опреме (по закону) 	0,5	1 1	2,5

<ul style="list-style-type: none"> Води рачуна о периодичним прегледима опреме за заштиту од пада 				
Услови у погледу простора, опреме и средстава неопходних за остваривање програма: Учионица (учионица контејнерског типа на локацији за практичну обуку), полигон за обуку за рад на висини (решеткасти антенски стуб на Алтини са платформом за практичну обуку)				
Кадрови потребни за остваривање: теоријске наставе: Инжењер/Техничар/Монтер са искуством, оспособљен за рад на висини практичне наставе: Инструктор – Техничар/Монтер са искуством, оспособљен за рад на висини				
Материјали за учење и подучавање: Опрема за заштиту од пада (делови) Приручник/водич за испит: Приручник за безбедан и здрав рад на висини				

ПН – практична настава   Т – теоријска настава

8.2.8. МОДУЛ 8:   Филозофија безбедности

ИСХОДИ МОДУЛА По завршетку модула полазник ће бити у стању да:	САДРЖАЈИ МОДУЛА	Број сати		
		Т	ПН	Укупно
<ul style="list-style-type: none"> Има исправан однос према ризику – први пут и сваки пут Буде свестан сваке ситуације у којој се излаже ризику Сваки пут када изводи радове на висини претходно размотри конкретне опасности и ризике Примењује одговарајуће заштитне мере Препознаје опасности од примењених заштитних мера Прати и преиспитује промене у окружењу Укаже колеги на евентуалне пропусте у вези са опремом за заштиту од пада 	Тема: <ul style="list-style-type: none"> Однос према ризику Заштитне мере Промене у окружењу Предуслови за примену добрих заштитних мера Анализа места рада 	0,5	2	2,5
Услови у погледу простора, опреме и средстава неопходних за остваривање програма: Учионица (учионица контејнерског типа на локацији за практичну обуку), полигон за обуку за рад на висини (решеткасти антенски стуб на Алтини са платформом за практичну обуку)				
Кадрови потребни за остваривање: теоријске наставе: Инжењер/Техничар/Монтер са искуством, оспособљен за рад на висини практичне наставе: Инструктор – Техничар/Монтер са искуством, оспособљен за рад на висини				
Материјали за учење и подучавање: Опрема за заштиту од пада Приручник/водич за испит: Приручник за безбедан и здрав рад на висини				

ПН – практична настава   Т – теоријска настава

9. ПОСТУПАК ПРОВЕРЕ САВЛАДАНОСТИ ПРОГРАМА

После извршене обуке, односно после спроведеног теоретског и практичног оспособљавања, врши се провера оспособљености запослених за безбедан и здрав рад.

Провера оспособљености за безбедан и здрав рад запослених врши се тестирањем. Тестирање и провера обучености покрива стечена знања и вештине, с тим што се већа пажња посвећује нивоу постигнутих вештина. Тест садржи 20 (двадесет) питања са следеће листе испитних питања:

1. Који документ гарантује „право на поштовање достојанства личности на раду, безбедне и здраве услове рада, потребну заштиту на раду, ограничено радно време, дневни и недељни одмор, плаћени годишњи одмор...“ и „нико се ових права не може одрећи“?
2. Навести назив кључног документа којим се утврђују права, обавезе и одговорности појединих субјеката у вези са безбедним и здравим радом?
3. Шта је Елаборат о уређењу градилишта? Која питања уређује Елаборат о уређењу градилишта?
4. Шта обухвата хијерархија поступака за управљање радом на висини?
5. Шта је послодавац дужан да обезбеди у вези са извођењем радова на висини?
6. Шта је Акт о процени ризика на радном месту и у радној околини?
7. Чија је обавеза да обезбеди постојање упутстава за безбедан рад на висини?
8. Навести категорије у које се сврстава опрема за рад на висини?
9. Шта је сврха активне опреме за заштиту од пада?
10. Шта је сврха пасивне опреме за заштиту од пада?
11. Шта је сврха спашавања приликом извођења радова на висини?
12. Којим документом је дефинисана обавеза периодичног прегледа опреме?
13. На који начин се обезбеђује и прати следљивост опреме за рад на висини?
14. Зашто је важна следљивост код опреме за заштиту од пада?
15. Ко је одговоран за адекватно обележавање опреме?
16. Шта се сматра радом на висини?
17. Ко може да обавља рад на висини?
18. Када се забрањује рад на висини?
19. Шта означава термин „спречавање пада“?
20. Шта садржи систем за заустављање пада?
21. Које су обавезе корисника опреме за заштиту од пада?
22. Навести опште захтеве за опрему за заштиту од пада (најмање три)?
23. Опасач са трегерима за цело тело – опис и начин коришћења?
24. Појас за позиционирање при раду – опис и начин коришћења?
25. Опасач са трегерима за седећи положај – опис и начин коришћења?
26. Када се користи систем за позиционирање при раду?
27. Сигурносно уже за позиционирање при раду – опис и начин коришћења?
28. Уређај за анкерисање – опис и начин коришћења?
29. Конектори – опис и начин коришћења?
30. Сигурносна ужад за заустављање пада – опис и начин коришћења?
31. Апсорбери енергије – опис и начин коришћења?
32. Блок уређај за заустављање пада – опис и начин коришћења?
33. Привремено хоризонтално уже за спашавање?
34. Систем вертикалног приступа – опис и начин коришћења.
35. Мобилни уређај за заустављање пада за уже – опис и начин коришћења.
36. Систем котурача за спашавање – опис и начин коришћења.
37. Уређај за аутоматско спуштање (спашавање) – опис и начин коришћења.
38. Употреба једноструког сигурносног ужета за заустављање пада.
39. Употреба двоструког сигурносног ужета за заустављање пада.
40. Употреба уређаја за заустављање пада са самоувлачењем.
41. Употреба привремене хоризонталне ужади за спашавање.
42. Употреба сигурносног ужета за позиционирање при раду.
43. Како се обезбеђује алат који се користи приликом извођења радова на висини?

44. Које је детаље неопходно размотрити пре почетка извођења радова на висини?
45. Невести критеријуме за избор опреме за извођење радова на висини.
46. Навести основне активности везане за спашавање колеге.
47. Описати начин употребе котураче за спашавање.
48. Описати начин подизања повређеног (корак по корак).
49. Описати начин спуштања повређеног (корак по корак).
50. Описати начин спашавања са хоризонталног ужета за спашавање (корак по корак).
51. Ризик од пада – траума од висећег положаја.
52. Сила код пада, дужина пада и енергија.
53. Прва помоћ код трауме због висећег положаја.
54. Шта обухвата поуздан систем контроле и одржавања опреме за спречавање пада?
55. Обим и учесталост контроле опреме коју врши послодавац.
56. Обим и учесталост контроле опреме коју врши корисник опреме.
57. Обим и учесталост контроле опреме коју врши колега у тиму.
58. Навести могућа оштећења на опреми (на меким деловима и на хардверу) и њихове кључне узроке
59. Периодични прегледи личне заштитне опреме.
60. Опасности које прете од заштитних мера.
61. Утицај промена у окружењу на процену ризика за извођење радова на висини.
62. Предуслови за избор добрих заштитних мера
63. Анализа и процена ризика код извођења радова на висини.
64. Шта су најчешћи узроци грешака?
65. Спољашњи узроци повреде на раду.
66. Субјективни разлози за повреде на раду.
67. Какав је значај безбедности и здравља на раду?
68. Начин спречавања несрећа на раду.
69. Улога медицине рада у превенцији повреда на раду.
70. Обавеза коришћења личне заштитне опреме (послодавац, корисник, непосредни руководилац, колега, ...)

Напомена:

Листа испитних питања је истакнута на месту извођења теоријске обуке и на сајту www.konsing.com

Приликом провере обучености (теоријски део заштите од пада) запослени мора да има најмање 80% тачних одговора.

Испит за проверу практичне оспособљености кандидата састоји се из следећих радних задатака:

1. Утврђивање актуелних опасности и вредновање ризика за извођење конкретног посла – нпр. извођење монтаже опреме на решеткастом носачу са или без помоћних средстава за пењање (евидентирање опасности и утврђивање конкретних ризика, као основа за избор одговарајуће опреме за извођење радова).
2. Избор опреме за заштиту од пада, правилно постављање опреме на тело, коришћење опреме приликом пењања на стуб, коришћење опреме приликом задржавања на одређеној висини, начин коришћења алата и опреме, завршетак радова и коришћења опреме при спуштању са стуба, поступање са опремом након завршетка послова.
3. Ситуација спашавања (симулирање повреде од стране колеге који виси) – дефинисање сценарија спашавања, утврђивање корака, избор опреме за спашавање колеге, избор одговарајуће методе спашавања, симулирање спашавања, пружање прве помоћи, поступање са опремом за спашавање након изведеног спашавања.

Приликом оцењивања начина обављања посла (практична провера коришћења опреме за заштиту од пада и спашавања повређеног колеге) утврђује се на који начин запослени

испуњава дефинисане захтеве у вези са безбедношћу и здрављем на раду, што се вреднује на следећи начин:

- задовољава све захтеве за безбедан и здрав рад на високом нивоу – одлично
- адекватно задовољава све захтеве за безбедан и здрав рад – врло добро
- задовољава критичне захтеве за безбедан и здрав рад – добро
- задовољава неке али не све захтеве за безбедан и здрав рад – довољно
- не задовољава захтеве за безбедан и здрав рад – лоше

Проверу оспособљености за безбедан и здрав рад запослених врши стручна комисија, коју чине: инжењер, инструктор – техничар/монтер са искуством, оспособљен за рад на висини и Одговорно лице за безбедност и здравље на раду.

Уколико кандидат не испуни постављене задатке (најмање 80% тачних одговора и најмање довољно задовољене захтеве за безбедан и здрав рад) сматра се да кандидат није положио.

10. НАЧИН ОБЕЗБЕЂИВАЊА ПРИСТУПАЧНОСТИ ПРОГРАМА ЗА ОСОБЕ СА ИНВАЛИДИТЕТОМ

Програм стручног оспособљавања за безбедан и здрав рад на висини није намењен за особе са инвалидитетом.

11. НАЧИН НА КОЈИ СЕ ПРОГРАМ ЧИНИ ДОСТУПНИМ ЈАВНОСТИ

Програм стручног оспособљавања за безбедан и здрав рад на висини је намењен оспособљавању сопствених запослених и трећих лица (одговарајући кадрови других организација заинтересовани за стицање Потврде о стучној оспособљености за безбедан и здрав рад на висини).

Програм стручног оспособљавања за безбедан и здрав рад на висини ће бити постављен на сајт Компаније KONSING GROUP DOO BEOGRAD www.konsing.com и на тај начин ће бити доступан осталим јавностима.

12. ПРИЛАГОЂЕНОСТ ПРОГРАМА ИСКУСТВУ, СТЕЧЕНОМ ОБРАЗОВАЊУ, ЗНАЊУ, ВЕШТИНАМА И СПОСОБНОСТИМА ПОЛАЗНИКА

Програм стручног оспособљавања за безбедан и здрав рад на висини је у потпуности прилагођен радном искуству (1 и више година), стеченом образовању (ВСС-, ВШС ,), знању (техничка струка), вештинама (одсуство страха од рада на висини, тимски рад) и способностима (способност за рад на висини по оцени лекарске комисије) полазника запослених у области телекомуникација и другим областима у којима се изводе радови на висини.

Предавач и инструктор прате и прилагођавају начин презентације градива и извршавање радних задатака претходним знањима и способностима полазника.

13. НАЗИВ ЈАВНЕ ИСПРАВЕ, ОДНОСНО УВЕРЕЊА КОЈЕ СЕ ИЗДАЈЕ КАНДИДАТУ НАКОН ПРОВЕРЕ САВЛАДАНОСТИ ПРОГРАМА, ОДНОСНО ПОТВРДЕ ЗА ПРОГРАМЕ НА КОЈИМА СЕ НЕ СТИЧУ КЉУЧНЕ, СТРУЧНЕ КОМПЕТЕНЦИЈЕ, ОДНОСНО КВАЛИФИКАЦИЈА

У складу са Законом о образовању одраслих за овај програм обуке издаје се Потврда (у прилогу).

На основу Решења о стеченом статусу јавно признатог организатора активности
образовања одраслих Бр. _____ од _____ године, издате од
Министарства просвете, науке и технолошког развоја

KONSING GROUP DOO BEOGRAD

Издаје

ПОТВРДУ

Број потврде: _____

ИМЕ И ПРЕЗИМЕ

ЈМБГ: XXXXXXXXXXXXXXX

О ПОХАЋАЊУ ПРОГРАМА ОБУКЕ И ПОЛОЖЕНОМ ТЕОРИЈСКОМ И
ПРАКТИЧНОМ ИСПИТУ ЗА
БЕЗБЕДАН РАД НА ВИСИНИ
(УКЉУЧУЈУЋИ СПРЕЧАВАЊЕ ПАДОВА СА ВИСИНЕ И СПАШАВАЊЕ СА ВИСИНЕ)

Програм је реализован у периоду: _____

Предавач

Инструктор

Директор

Име и презиме

Име и презиме

Ивана Лекан

У Београду, _____
Потврда важи до: _____